

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Bellorum miserias multis vtilitatibus compensari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Nullum enim bonum est bono contrarium, sicut neque vllum verum vero: omnes autem actus virtutis moraliter sunt boni: quo modo igitur possent sibi inuicem aduersari? Quæ iustitia esset, si eadem iuberet Romam defendi & oppugnari? Immo quæ virtus, sibi ipsi per suos actus contraria, staret? quis iudex conatur idem factum vlciisci, & vltionem eiusdem prohibere? Quare necesse est, vbicumque bellum exardescit, ibi ex vna bellantium parte iniustitiam, ex altera iniustitiam reipsa esse. Quamuis, ob inuincibilem alterius partis ignorantiam, possit aliquando formaliter, vt loquuntur, vtrunque iustum bellum inueniri. Quando enim vna pars pugnat pro re, quæ verè est illius, vt v. g. Israëlita olim pro terra sibi à Deo donata, altera autem pro eadem, quam putat inuincibiliter esse suam, licet re ipsa sit alterius, sicut Amorrhæi contra eosdem Israëlitas, qui videntur inuincibiliter ignorasse, quòd Israëlita pugnarent iustè & ex mandato Dei tribuentis eis ius in vitas & fortunas Amorrhæorum, tunc ex parte veri Domini est bellum iustum per se, atque ex natura rei; ex parte autem alterius, est bellum iustum per accidens. Vnde & Abulensis putat, Amorrhæos pro sui & rerum suarum defensione ob ignorantiam illam iustè bellauisse. Quid igitur? cur Deus bella sinit gliscere, cum ea saltem re ipsa, si materia spectetur, ex vna parte iniusta esse sit necesse? atque ex altera quoque parte, vbi iusta sunt, tamen sint damnosa? denique cum ibi, vbi ignorantia non excusat, bella manifestè iniusta ex vna parte agantur?

IV.

Prima causa est generalis, quòd scilicet Deus, qui bonus est, plurima, quæ vulgus malorum titulo infamat, arcanis suis consilijs idcirco decreuerit, quia reuera non mala, sed bona sunt, quippe quæ bonos faciunt. Quoties enim ob eiusmodi plagas homines facti sunt meliores? quoties afflicti ad Deum, corde, spe, precatione confugerunt? Numera beatos, numera damnatos: longè plures in prosperis, quàm in aduersis perierunt. Rectè Petrus Cellensis: *Infeliciores est illa miseria, qua anima interficitur, qua est prosperitas stultorum, quam miseria, qua corpus exacerbatur, qua est poena malorum.* Breuis est vita hominis æterna præmia expectantis; præmia autem quæ mereretur, nisi essent labores? Labores æternitati respondentes, in tam contracta vita longè esse non possunt.

Abulens. in
cap. 11. Iosue.

Petr. Cell.
lib. de con-
scientia,

possunt; sunt ergo multi; vt longitudinem numero compensent. Hæc diuinæ sapientiæ ars est, vt non solum ex dispendio naturæ compendium gratiæ præparet; verum etiam per tristitia ad læta, per molestias ad beatitudinem homines perducatur. Verissima ad coronam perueniendi via est, pugna. Sine hoste autem pugna non est; sicut neque sine pugna, victoria. Qui plus patitur, plus meretur; quid ergo mortales mererentur, si nihil paterentur? quid autem paterentur, si omnia prosperè atque ex animi sententia illis euenirent? Miseriam peccando meruimus. Quam elemens poena est? miseri sumus, vt fiamus felices. Hoc infinitæ sapientiæ est inuentum, plectit nos calamitate, vt donet felicitate. Quis enim non cuperet semper manere in terris, si omnia illi fluerent ad voluntatem? quis cæli desiderio exardesceret, si illum caduca ista & mortalia satiarent? Quis Dei recordaretur, si non indigeret ope Dei? Quis ad illam pacificam caelestis Hierusalem aspiraret sedem; nisi eum hinc bella exigerent? Si tot ærumnis pressi, adhuc eas amamus; quid faceremus, si non premeremur? Obliuiscimur Creatoris, cum creaturarum voluptas stillatim nos titillat; quæ apud nos maneret memoria illius, si veniret agminatim? Toties decepti, toties à fortuna illusi, adhuc ei credimus; quid ageremus, si illa fidem semper seruaret? Quærimus fugientia, & diligimus nostra damna: quales essemus, si illa perennarent; aut non nocerent? Lacessumur tot iniurijs Mundi, & illi adhæremus; quid fieret, si numquam non blandiretur nobis? Vt ergo ad æternam mentem humo attolleremus, terra fuit spinis & tribulis conferenda, quibus salubriter sauciati, spretis illecebris perituris, animo ad veriores delicias euolaremus: quemadmodum exulantes Hebræi ad terrestrem illam suam Ierusalem anhelantes dixerunt: *Super flumina Babylonis, illic sedimus, & stenuimus: cùm recordaremur* Psal. 136. r. *Sion: in salicibus, in medio eius suspendimus organa nostra.*

Gen. 3. 18.

Psal. 136. r.

V.

Secunda causa est, quæ primam fulcit, quod spoliationes, caedes, vulnera, funera aliaque mala, quæ bellum gignit, etiam à sapientibus mundi, bono communi, & Reip. incolumitati postponantur. Priuatum enim bonum minus est publico, quare merito minoris æstimatur, & pro illo datur. Sicut enim brachium pro capite se se exponit, à quo totius corporis salus pendet; ita quod-

O o o o

quod-